במין עם.

עין משפמ נר מצוה

ל א מיי׳ פ"ז מכלכות עכדים כלכם ז סמג משין פו פוש"ם ייד סימן

ח ב מיי׳ סינ מסלכות חישות כלכה כו רבו לא מקנמם כלל שגם הרב ופ"כ מכלמת גירופין כלכה כזו ופכ"ם מהלכות מכירם הלכם כ ג מוביע ה"ה סימן קבה סעיף ו ובה"מ סימן רלה סעיף יה :

מ ג מיי פיכ מכלכות חגינה סוכה א סמג (ויקרא כה) וליכא כדאיםא באיזהו נשיו כם:

י ד מייי שם כלכה ד

ונדה יג: פרומות פיח

תקנתם את רפי במה שהיה לו משיקרא יש לו עכשיו שוהו העבדות ואת טלמו לא תקנתם שאינו יכול לישא אשה ואי משום עבדות הא לא איכפת ליה כלל כיון דמעיקרא היה כולו ורביה: לישא שפסה אינו יכול · מפני לד החרות שבו וכחיב לא יהיה

מפסיד הוולדות:

לישא שפחה אינו יכול - ולמכור

שפחה דהא גר איט נמכר בעבד עברי דבעינן ושב אל משפחתו

נשך (ב"מ דף עה.) ועוד מחחר דלח

קיים פריה ורביה ביהדות לא נסבינן

ליה כנענית ללד חירות שבו ודכוותיה

מליט בפ"ק דקדושין (דף כ.) אין לו

אשה ובנים אין רבו מוסר לו שפחה

כנענית וא"ת ישא בת מיט ליתי לד

חירות ולישתמיש כלד חירות ולד

מבדות בלד עבדות דומיא דפרידה

שתבעה אין מרביעין עליה לא סום

ולא חמור אלא מינה בפרק אומו

ואת בט (חולין דף עם.) וי"ל דהתם

לא קפיד קרא אלא בכלאים דתרי

מינים והא ליכא אבל הכא אמאן

קפיד קרא אלד חירות דלא לישתמיש

לד חירות בעבדות והא איתא

ומטעם דקרי הרבעה קרי גם לרטב

על הפרידה ובתוספתא דמסכת

כלחים (פ"ה ובירושלמי פ"ח) תכיח

אמר רבי איסי בן יהודה אסור

לרטב על הפרידה מק"ז ומה במקום

שמותר ללבוש שתי חלוקין אסור

בתערובתו מקום שאסור לנהוג שני מינים איט דין שאסור בתערובתו

אמרו ליה והא כתיב(ב) והרכבתם את

עלמו לה מצי כדי לישה

לרב ועכשיו ביותו לעלתו והר"ר משולם גרים הקנחם את עלתו ואת קדש וגו' (דברים ע) : בם סורין אינו יכול - מפני לד עבדות שבו : תורה אור לם ספו ברפה - לה ברה הקב"ה

אבל חקנת העבד אין כאן אם נחקן במספט הממין לא נחקן בפריה

את הארץ להיות בלא יישוב אלא לשבת ילרה: כדמנו - בריש מסכת תרומות (מ"ב): מרש שדברו בו שאיט שומע ואיט מדבר הכי קים למו לרבק דמי שחיט שומע וחיט מדבר דלאו בני דעה מכח: מדבר ואינו שומע - תחילתו היה פקח עד שלמד לדבר ואח"כ נתחרש: פנינם במתניתין: להם דתנו רבנן. בברייתה ולמדט נינשות זמ: שהברייתה הואת עיקר וסומכין עליה: זה חה כפקסים - היינו כמתניתין דלח שוכין ה:] פטר אלא חרש הדומה לשוטה: ופי במים פיתם - חלם כמשמש טפריקון אישתקיל מטליה ניטל דבורו: פסור. מן סראיים קשיין אהדי מסגימין וברייםה: אמר רבה - מתניתין דתני אלל כאייה חרש דומיא דשוטה : מפורי מימפרם והכי קפני -(א) דחש"ם 'דלה דומה לשומה פטור וכי הגיה מתניתין דומיה דשוטה גבי שמחה הוה דתני ותרי מיני חרש תגא מתניתין וחסורי מיחסרה מתניתין והכי קתני הכל חייבין בראייה חוץ מחרש כל דהו או שומע ואינו מדבר או מדכר ואיט שומע: ואף על פי

שבום פעור. בעולה רחייה לירחות:

תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם לישא שפחה אינו יכול בת חורין אינו יכול ורביה שנאמר "לא תהו בראה לשבת יצרה שנים בכל מקום · שהשוו אומו "אלא מפני תיקון העולם כופין את רבו ועושה אותו בן חורין וכותב לו שמר על הצי דמיו וחזרו בית הלל להורות כדברי בית שמאי: חוץ מחרש שומה וקמן כו': קתני חרש דומיא דשומה וקמן מה שומה וקמן *דלאו בני דעה אף חרש דלאו בר דעה הוא וקא משמע לן כדתנן *חרש שריבהו חכמים בכל מקום שאינו שומע ואינו מדבר הא מדבר ואינו שומע שומע ואינו מדבר חייב תנינא להא דתנו רבנן *המדבר ואינו שומע זהו חרש שומע ואינו מדבר זהו אלם יזה וזה הרי הן כפקחין לכל דבריהם וממאי דמדבר ואינו שומע זהו חרש שומע ואינו מדבר זהו אלם דכתיב "ואני כחרש לאספנים אשמע וכאלם לא יפתח פיו ואיבעית אימא כדאמרי אינשי אישתקיל מילוליה: מדבר : ואינו שומע שומע ואינו מדבר חייב והתניא 'מדבר ואינו שומע שומע ואינו מדבר פמור אמר רבינא ואיתימא רבא הסורי מיחסרא והכי קתני הכל חייבין בראייה ובשמחה חוץ מחרש המדבר ואינו שומע שומע ואינו מדבר שפמור מן הראייה ואע"פ

שפטור מן הראייה חייב בשמחה "ואת שאינו לא שומע ולא מדבר ושומה וקטן פטור אף מן השמחה הואיל ופסורים מכל מצות האמורות בתורה תניא נמי הכי הכל חייבין בראייה ובשמחה חוץ מדרש המדבר ואינו שומע שומע ואינו מדבר שפמורין מן הראייה ואף על פי שפמור מן הראייה

ה) וציל אשר שבה דוד אם השר ומי מולים א ליינין שפחה אינו יכול - וממורת מי ס] לא ישה אנש"ב דעבד מותר בממזרת לפי שקדש ועומד כדתנן פרק האומר (קדמין דף ספ.) ישרן נונות של הע"ב דעבד מותר בממזרת לפי שקדש ועומד כדתנן פרק שברה יותסין (שם) שתרורי וממזרי שרו לבא זה בזה דהא י"ל דאין לנו לתקן כדי להרבות ברי נסשה יפי נושא שפתה ולד תירות שרי בה כדתנן פרק עשרה יותסין (שם) שתרורי באשת איש ונתינה נמי לא ישא דאמ"ג דממזרת ונתינה ושחרורי שית ביסים[וכמוכפפת ממזרים בעולם ועוד כיון דתפסי בה קדושין אתי לד עבדות ומשחמש בחשת איש ונחינה נמי לא ישא דתפטי בה קדושין אתי לד עבדות ומשחמש בחשת איש ונחינה נמי לא ישא דתפטי בה קדושין אתי לד עבדות ומשחמש בחשת לוים ביו מותרין לבא זה בזה דהא הוה התפסת קדושין ואתי לד עבדות ומשתמש באשת איש אי נמי נתינה אסור כלד עבדות דלאי קדש ושומד הוא אט"ג דמותר בממזרת משום דלא מקרי קהל מוזהר בלאו דלא יהיה קדש (דנרים כנ) וא"ת וליתי עשה [דלשבת ילדה] ולידתי לאו דלא יהיה קדש וייל דהכא אפשר לקיים שניהם על ידי כפייה אי נמי דלא אחי עשה ודתי לא העשה אלא כגון מילה

בלרטת דבעידנא דמטקר לאו מקיים טשה אבל הכא משטח הטראה עובר ליה בלאו ועשה ליכא עד גמר ביאה: קא מהו בראה · האי עשה אלים טפי מפרו ורבו כדאמר במגילה בפרק בתרא (דף ה.) מוכר אדם ס"ח לישא אשה וללמוד חורה עהו ברחם - החי פסה חנים ספי משרו זו כו שונתר בתונינה כמו של היו לו בנים בעבדותו ונשחחרר לה קיים פריה [יפוש סב. ומייתי לא תהו בראה אבל י"מ משום דעבד לא מיפקיד אפריה ורביה דאמר "היו לו בנים בעבדותו ונשחחרר לה קיים פריה ויש בפי ורביה ולאו מילחא היא דאמר בירושלמי דמו"ק (פ"ה) עבד מהו שישא אשה במועד אמר להון נשמעינן מן הדין מתניחין יבעל והלא לא נברא העולם אלא בשביל פריה ורביה ואמר שמעון בר אבא משום רבי יוחנן כל שהוא מצווה על פריה ורביה לא ישא אשה במועד (ציין פוספום נפין מה: *ועוד לישנא דנקט הכא והלא לא נברא העולם אלא בשביל פריה ורביה משמע דאתרוייהו קאי והא דאמרינן לא קיים פריה ורביה היינו מטעם דבעיכן זרעו מיוחס אחריו ואפילו ישראל שיש לו בן מן השפחה איט קרוי (ג) אחריו ועוד פרו ורבו אכולהו בני נח כתיב אף לכנען: בובין את רבו - אפילי לשמואל דאמר (ניפין דף לח.) המפקיר עבדו יולא לחירות וא"ל גע שחרור הכא דעבא ליה עבדו ליה לעשות שחרור גמור ואע"ג דאמרינן (צרטת דף מ:) המשחרר עבדו עובר בעשה ניחא לן דליעבד הרב איסורא זועא ולא לישבד העבד איפורא רבה כדאמר בעירובין בפ' בכל מערבין (דף לב: ושם) ולא דמי להסיא דריש שבת (דף ד. ושם) וכי אמרינן לו לאדם טמוד וחטא בשביל שיזכה חבירך דהתם פושע בדבר הוי שלא היה לו לאפות הפת חדע דשריטן ריש חמיד נשחע (פסחים דף נפ. חס)

להקריב לכהן אחר חמיד של בין הערבים כפרת חבירו כדי שיאכל קרבן פסח לערב אע"ג דאיכא עשה דהשלמה": [שיין לשיל במשבה זשיין "בשים ועבדים לא שייך לאקשויי אמאי תני נשים לשון רבים ותנא קטן (ד) חרש לשון יחיד כדדייק בפרק קמא דנדה (דף ח.) גבי קטטות והכא הגה אשה דהכא חרי עכייני ולא דמי חד לאידך דחרש ושוטה פטור מכל המטום כדאמר לקמן וקטן לא ידעיט דפטור מקרא רק מק"ז דנשים פטורות דכתיב זטרך טפלים לא כל שכן דהכי דייקיט בפרק קמא דקרושין (דף לדי ושם)

מפלים חייבין נשים לא כל שכן : [שיין למהניי] "רבדי שאינו יכול לעלום ברגליו - פרש"י מירושלים לעזרה ורבותא נקט דלא מיבעיא מעירו דלא מלי סליק לעזרה וה"ה נמי אם הא איט יכול לעלות מעירו לירושלים דפטור כדמשמע בגמרא עד הכא מאן אייםי: דרש דומיא דשוטה וקטן - במגילה פ"ב (דף ימי) הכל כשרין לקרוא את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן כו' לא דייק הכי דהתם ע"כ במדבר קיימינן מדקרא את המגילה וברמיזה לא הוה מפיק אחרים וכן בחולין (דף ב.) חוץ מחרש שוטה וקטן שמא יקלקלי את שחיטתן לא דייק הכי דהתם הטעם (6) חשי דיי תלוי בכיון שיוכל לאמן את ידו לשחוט: דברד בר ואיט שומע זהו חרש - בב"ר מפיק ליה איט מדבר ואיט שומע דכתיב מי שם הסי פה לאדם או מי שום אלם או חרש (שמת ד) מי [שם] פה קאי לתרוייהו:

שומע ואינו מדבר פפור מן הראייה וחייב בשמחה - והא דלא קתני נשים דמחייבי בשמחה בתר הכי לא חש להכי למיתני פורסא וכיוצא בזה מציט בכמה מקומות וההיא דלקמן (דף ו:) דאמר יש בשמחה שאין בשהיהן שטהגת באנשים ובנשים מה שאין כן בשתיהן ולא קחשיב חרש מדבר ואיט שומע דהתם בחגיגה נמי מיחייב ולא בעי למיתני יש בשחיהן שאין באחת כגון חרש מדבר ואיט שומע דלא נחית למיתני הך כללא רק מה שבאחם שאין בשתים והכא כי קאמר דמיחייב בשמחה הוא הדין בתגיגה כדפירשתי אלא שמחה נקט דנשים אמר ליה והא

חייבות וחרש שוטה וקטן פטירי וכי תניכן לעיל זה וזה כפיקחין לכל דבריהן להתחייב בשמחה ובתגיגה קאמר: גמר

שלמה בני על הפרדה (מלכים א א) אמר להם אין למדים תורה מן המקועה א"ל והא כתיב אויעש הישר

רבינו חננאל (אתויי מאי)

הנהות הב'ה מסורי מחברה וסכי קחני דגבי כחיים